

Warszawa, 24 lutego 2021 r.

DWI.641.83.2021.JM

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z 17 lutego br. w sprawie dostępu osób w kryzysie bezdomności oraz pracowników placówek świadczących pomoc tej grupie osób w dostępie do szczepień przeciw COVID-19, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Program szczepień w Polsce został opisany w dokumencie opublikowanym w grudniu 2020 r. „Narodowy Program Szczepień przeciw COVID-19”. Program szczepień został podzielony na 4 etapy. Podział ten został dokonany w oparciu o ocenę ryzyka narażenia na zakażenie, poważnego zachorowania i śmierci, ryzyka społeczno-ekonomicznego oraz ryzyka transmisji. Decyzje odnoszące się do poszczególnych etapów szczepień oraz zakwalifikowanych do nich grup zostały wypracowane w wyniku szerokich konsultacji.

W wyniku zgłoszeń od różnych grup społecznych i zawodowych, kolejność szczepień w ramach etapu 0 i I została doprecyzowana i opublikowana w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 2316 z zm.). Etapy wyróżnione w Narodowym Programie Szczepień przeciw COVID-19 zdefiniowały kolejność szczepień poszczególnych grup do nich uprawnionych.

Zgodnie w powyższymi regulacjami, do szczepień na etapie 0 uprawnione są m. im. osoby zatrudnione w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w rozumieniu art. 6

pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w art. 67 i art. 69 tej ustawy. Natomiast osobami uprawnionymi do szczepień w ramach etapu I są m.in. pacjenci zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, hospicjów stacjonarnych i oddziałów medycyny paliatywnej oraz osoby przebywające w domach pomocy społecznej, o których mowa w art. 56 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, lub w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o których mowa w art. 67 i art. 69 tej ustawy.

Powyższe oznacza, że szczepieniami na etapie I mogą zostać objęci pensjonariusze domów pomocy społecznej, w których przebywają:

- 1) osoby w podeszłym wieku;
- 2) osoby przewlekle somatycznie chore;
- 3) osoby przewlekle psychicznie chore;
- 4) dorośli niepełnosprawni intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawna intelektualnie;
- 6) osoby niepełnosprawne fizycznie;
- 7) osoby uzależnionych od alkoholu.

Doprecyzowanie zapisów przywołanego wyżej rozporządzenia nastąpiło w dokumencie Wytyczne dla podmiotów prowadzących szczepienia przeciwko COVID-19 w placówkach i podmiotach, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej wynikające ze zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 2021r. Dz.U. poz. 91 (dalej: Wytyczne), który przekazuję do wiadomości w załączniku.

Biorąc pod uwagę powyższe, Ministerstwo Zdrowia wyraziło stanowisko, że do etapu I szczepień uprawnieni są pensjonariusze placówek zarejestrowanych u wojewodów, w których przebywają osoby wymienione w pkt. 1 -7, w tym pensjonariusze schronisk dla osób w kryzysie bezdomności (schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi).

Zgodnie z przywołanymi wyżej Wytycznymi, do katalogu jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, których pracownicy uprawnieni są do szczepień na etapie 0 zaliczamy:

- 1) regionalny ośrodek polityki społecznej,
- 2) powiatowe centrum pomocy rodzinie,

- 3) ośrodek pomocy społecznej,
- 4) centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818),
- 5) dom pomocy społecznej,
- 6) placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego,
- 7) ośrodek wsparcia - tj.: ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowy dom samopomocy oraz klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- 8) dzienny dom pomocy (np. dzienny dom seniora),
- 9) dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- 10) schronisko dla osób bezdomnych,
- 11) schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
- 12) klub samopomocy,
- 13) ośrodek interwencji kryzysowej.

W tym miejscu pragnę zaznaczyć, że przedmiotowe Wytyczne zostały wypracowane w ścisłej współpracy z Departamentem Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Rodziny i Pomocy Społecznej. Odbyły się liczne spotkania i warsztaty z udziałem przedstawiciela MRiPS. W wyniku tych spotkań wypracowano Wytyczne w obecnym kształcie.

Dodatkowo pragnę podkreślić, że zgłaszane uwagi i postulaty odnoszące się do ww. regulacji są szczegółowo analizowane we współpracy właściwymi organami. Należy jednak mieć na uwadze, że liczba aktualnie dostępnych szczepionek jest – z przyczyn niezależnych od Rządu – ograniczona, a sytuację dodatkowo utrudnia przejściowe ograniczenie dostaw, będące wynikiem decyzji producentów.

Rozumiejąc znaczenie poruszanej sprawy, zapewniam, że Ministerstwo Zdrowia podejmuje starania na rzecz zaszczepienia możliwie najliczniejszej grupy osób w jak najkrótszym terminie.

Z poważaniem

Anna Goławska
Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/